

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Ar adri és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 2 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy sor 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az arad-varjasi vasut.

Arad, szeptember 17.

Lapunk egyik utóbbi számában emlékeztünk meg azon, a megvalósulás stádiumába jutott áldozatkész vállalkozásokról, melyek hivatva vannak megyénk egyik szerény üdülő helyét első rangú fürdővé alakítani, s ezre! Aradnak ugy egészségügyi, mint közvetve forgalma emelésével anyagi gyarapodásához hozzájárulni. Most egy más mozgalomról számolhatunk be olvasóinknak, mely a tervezés fázisain átjutván, rövid idő múlva egy nagyszabású vállalat sikerült alkotása képen fogja Arad városát a meglevő vasutirány mellett egy hatodik vonal csomópontjává tenni, mely közte s Temes- és Torontál megyék között még egy vasuti kapcsolatot fog létesíteni.

Tudvalevőleg Zselénszky Róbert gróf engedélyt kapott egy Aradról kiinduló s Uj-Arad Zádoriakon keresztül Varjasi menő vicinális vasut építésére. E vonal jelentősége szembeütő, ha meggondoljuk, hogy a már meglevő Varjas-Perjamosi összeköttetés által Valkánynál az az osztrák államvasutal jó kapcsolatba, más részt pedig az ugynevezett Banátusnak egy gazdag és termékeny vidékét nyitja meg a forgalomnak, mely — ha a Varjas-Billet-i vasutvonal is létesül — Temesvárral is közvetlen vasuti összeköttetésbe jó. Ily formán Arad városa Varjas és Billet-en keresztül temesvárral egy második összeköttetést nyerne.

Kétségtelen, hogy az Arad-Varjasi vasut létesítése ezt a kapcsolatot

rövid idő alatt magával hozza, és épen azért Temes megye nem habozott az arad-varjasi vonal költségeihez 120—150 ezer forintot megszavazni, mely összeg az érdekelt birtokosok és az állam hozzájárulásával a vasut létesítését teljesen biztosította.

A dolgok ezen állásában elérkezettnek találta az engedélyes gróf a tervezett vasut jövedelmezőségének biztosítása céljából az „Arad-Csanádi” vasutársulatot felszólítani, hogy az új vonalat hálózatába folvegye és kiépítse. — Az „Arad-Csanádi vasut” igazgató tanácsa szept. hó 1-én tartott ülésében tárgyalta az ajánlatot s elhatározta, hogy a felajánlott hozzájárulások mellett a vasutat haladéktalanul kiépíti.

Igy válik hazánknek régebben legelhangyaltabb, leghátramaradottabb része, Délmagyarország a forgalom és mezőgazdasági industria tekintetében, ma már a legvirágzóbb vidékévé az országnak. Es e rohamosnak — mondható haladásban az az igazán megnyugtató, az örömdetes, hogy mindenütt, mindenben önerejéből, saját létföltételeiből meríti emelkedésének eszközeit.

Ennek megfontolása minden elfogulatlan szemlélőben azon meggyőződést kell hogy ébressze, miként vidékünk közgazdasági fellendülése minden ízében egészséges és életerős; nincs abban semmi mesterkelt vagy erőszakos, es így nincs is mit félnünk attól, hogy a haladást bár csak időleges visszaesések is félbeszakítsák.

De midőn örömmel konstatáljuk a ter-

mészadta öserőt, mely Arad és szomszédos megyéink felvirágzásában megnyilatkozik, nem mulaszthatjuk el itt is megemlékeznünk azokról, kik tudás, kitartó akarat és áldozatkész hazafisággal életre ébresztették a szunyadó erőket, és azzá tették Alföldünk ez áldott vidékét a mivé lennie elejétől hivatva volt, az ország egyik industriális központjává. Az arad csanádi vasut körül csoportosuló vezérferfiaink óriási munkát végeztek a 22 évvel megtett első kapavágás óta, s ha meggondoljuk, hogy az uttörő munka vonalának ma már egyik végén Erdély szikláiit zuzzák, míg a másikon a Délvidék rücsarait hidalják át, bátran állithatjuk, hogy a derek férfiak, kik e nagyszabású és nagyszerű vállalatok élén állanak, nemcsak kitartó, de tolyton tokozódó munkásságukkal elévülhetetlen érdemeket szereznek maguknak, mert marandó alkotásokat teremtenek a jelen — és jövőnek.

BELFÖLD.

A nemzetköziek Czepléden. A jó ozeglédieket ugyancsak meg fogja viselni a mai választás. Most már három jelölt néz egymással farkasszemét, mert az utolsó órában eszébe jutott a budapesti szociáldemokrata pártvezetésnek, hogy szintén állít jelöltet, aki a nemzetközi forradalmi szociáldemokraczia vörös zászlóját lobogtassa a jó ozeglédi népnek. A „Népszava” szerkesztőjét, Bokány Dezsőt küldték le, hogy próbáljon szerencsét. A szocialista-párt már felhívását is leküldte, a melyet majd ma ragasztanak ki a város falaira. A „hirdetmény” osupa kongó, bombasztis-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Sülyedés.

Valcarenghi Hugó elbeszélése.

Az „Aradi Közlöny” számára olaszból fordította:

[8] Szöllősi Zsigmond.

Rinaldó jól ismerte atyja nyomorúságos helyzetét, s jó tanácsosul, segítséggel nem egyszer halmozta el. Beszélte felőle nagybátyjával, irt róla testvérenek Németországba, s minden eszközt megragadott, hogy helyerüsse a családban néven a pusztulás által ütött csorbát. De az naptól fogva, hogy a kastélyt eladták nem ment többé Silvapiánába.

Bánat emésztette a lelkét, ha csak rá gondolt is. Tanulmányait már befejezte, egy poszt tókereskedésbe állott könyvelőnek, három hónap múltán aztán ott hagyta, s egy nagyobb bankháza lépett, a hol jobb jövő kecsgettete. Itt látta a végtelen különbséget az iskola teóriái és az élet valósága között. Közönségesnek, sivárnak találta munkáját. Rájött, hogy pályát tévesztett, hogy sokkal több hajlandósága volna a jogi tudományokhoz, mint az üzleti spekulációkhoz.

Örökké elégedetlen volt, mindig többre vágyott, s rendszerint elszalajtott a kínálkozó szerencsét, ho y még nagyobb utánfutáson, összetűzött rokonaival, nagybátyjával, ki vegre is elunta a küzködést ezzel a ingatag lelkű emberrel, s sorsára hagyta. Így éledégt

asztán hol jobb sorban, hol nyomorogva, olykor munka mellett, majd henyéve, egyszer komolyan, igazán dolgozva, majd meg üres álmokat hajszolva.

Ilyen zivataros élet mellett aztán erőt vettek rajta a szenvedélyek: az asszony, meg a játék, ez a két test és lélek orvasztó, büne csábító vak szenvedély... A mit eddig, csak mint pusztá nevet, regényekből, versekből ismert, a képzelet tükörén át nézve, most eléje tárult a maga teljes gyalázatosságával, minden szennyével.

Az ifjuság boldog álmait elháltak, az egykori rajongás helyett beteg pessimizmus, érzéketlen sivárság töltötte el a lelkét.

Igy mult el tíz év; tíz év örök küzdelemben ön maga, az emberek, a világ ellen; a nélkül, hogy határozott célja lett volna, anélkül, hogy hasznát látta volna tudásának, munkájának. Elnézte, hogyan küzdenek és boldogulnak mások és ő előtte nem lebeg a biztos révpárt, ő neki nincsen nyugovása. Es ebben a keserves küzdelemben el kellett volna pusztulnia, ha az újságírói pálya nem biztosított volna számára egy kis zugolyt.

A corsó Veneczián a negyedik emeleten volt két kis szobája és egyedül élt akár egy fejedelem.

Egy bejárónó kitakarította reggelenként szobáját. Olykor-olykor ellátogatott hozzá egyik-másik barátja vagy barátnője. Lapja —

a város egyik legelőkelőbb lapja — inkább éjjel adott neki munkát, mint nappal; ilyenkor olvasgatott, tanult vagy sétált a város utcáin. Szinte boldog is volt. Nincs senkije, nem köti senkihez semmi, csak ép apjához, a ki most is Silvapiánában van, s a kinek havonta küld némi segélyt.

Nyugodtan, békésen élt munkájának, mely némi reménnyel kecsgettette a jövőre nézve, a reménnyel, hogy egyszer majd egy jó, becsületes asszony megérti az ő lelkét és szeretni fogja.

Tél volt: ragyogó, fagyos téli nap.

A piazza del Duomo északi oszlopai alatt nagy embertömeg sétált a déli napsugáron. Rinaldó egyedül bolyongott, a mikor egy halvány, sovány nő haladt el mellette s reá mosolygott. Azonnal felismerte Juliát és vére kissé felhevült. A nő egyenesen tovább ment, többé vissza sem nézett. Csinos sötét ruhát és bársony kalapot viselt.

Nyomában egy kis lány haladt jobb karján egy nagy dobozzal. A lány néha-néha visszatekintett Rinaldóra, a ki gyorsabban kezdett lépegetni.

A via Santa Margherita sarkán érte utól és mellé lépve megszólította:

— Julia.

Ugy fordult vissza, mintha most látna csak meg.

Rinaldó kezét nyujtott neki, a melyet az hevesen, tüntető természetességgel szorított meg.

— Hát maga Milánóban van? — kérdé

kus trázis, minden komolyabb tartalom nélkül. Bizonyosra vehető, hogy a czeplédiek nem ülnek föl a nagyhangu szavaknak és alapos a kilátás, hogy a szociáldemokrata apostol a jelöltetéséhez szükséges tíz szavazót sem fogja összehozni. Különben az a néhány szál szocialista, akik a jelöltetést keresztülvitték, sem hiszi, hogy Bokány pártot toborozhat maga köré. Főállították éppen csak a „hecc“ kedvéért. A szociáldemokrata pártnak ez az első kísérlete, hogy az alkotmányos választási harczban megpróbálkozzék. Eddig nem volt rá eset, hogy Magyarországon valaki szociáldemokrata programmal föllépett volna.

A jövő évi költségvetés. Lukács Béla pénzügyminiszter, mint a „Neue Freie Presse“-nek Budapestről telegrafálják, szeptember h utolsó hetében a képviselőháznak elő fogja terjeszteni az 1896. évi költségvetést. A költségvetés, ugymond a „Neue Freie Presse“, daczára annak, hogy a belügyi, kereskedelmi, földmívelésügyi tárczáknál jelentékeny kiadások lesznek, felesleggel fog zárulni. A budgettel egyidejűleg betérjesztik a múlt évi 1894-iki zárószámadásokat is, a melyek tizenöt milliónyi felesleggel záródnak.

Bank-históriák.

Örömmre föl magyar, ne légy tovább füles, Bankomra írj alá, s nem lesz zsebed üres.“
Barnato.

Arad, szeptember 17.

Hire járt, hogy egy Barnato nevű vagyonos angol, akinek déli Afrikában szépen jövedelmező aranybányái vannak, azon sejtelmétől vezetve, hogy hasonló körülmények között Erdély bérczei között is újra fellehetne lendítenie az arany bányászatát, haza jön a múlt hó derekán Afrikából már kész tervet hozva magával a nagy vállalathoz. Hét és fél millió alaptőkével alapított bankot, mondá, a bank alapja lésszen az én bányarészvényeim, részt vesznek benne, ezek meg ezek az angol bankárok, úgy hogy én az ő részvényeiket a kibocsátási áron alul megveszem s ezeket is mint alaptőkét leteszem a bankomba. Azután nem kell egyéb csak érdeklődést kell kelteni Magyarországon. Nem is lesz nehéz: 10 frt egy részvény, felébe-felébe fizetve csekélység, ki lenne oly hazafiatlan, hogy ne venne részvényt magyar arany bányászathoz, csak legyen köztük jó nevű kolompós, nagy névvel, jó móddal, meg ügyes kolportőr, aki a lapok

még mindig csodálkozva, miközben az asszony alakja, tekintete, mosolya lelkében az emlékek egész örvényét fordította fel.

— Igen, Milanóban lakom, felelte büszkén. — Nem megmondottam-e, hogy előbb-utóbb Milanóba jövök? . . . Ime, megtartottam a szavamot.

Rinaldó kissé zavartnak látszott.

— Es hova sietett most olyan nagyon? — kérdé.

— Haza.

— Hol lakik?

— Broletto utozában, 24 szám alatt.

— Egyedül lakik?

— Hogyan, nem is tudja, hogy férjhez mentem?

— Igazán nem tudtam, — felelt tettetett közönnyel. — Es ki vette el?

— Bertolini Achilles, Silvaptianából; bizonyosan emlékszik még reá.

— A nevére igen, — és mivel foglalkozik Bertolini ur?

— Utazó . . . kereskedő . . . igazán, magam sem tudom, tulajdonképen mi mindennel foglalkozik. A legderekből ember ezen a világon.

— Es maga?

— En kalaposnő vagyok, — felelt a kis leány felé intve, a ki előtte haladt a nagy dobozzal.

— Es van dolga? . . .

— Sok. Nem panaszkodhatok. Szerencsés vagyok. Mindenki szeret.

— Mióta van Milanóban?

utján értesítse a nagy előnyökről a nagy közönséget s szerezzze meg minden faluban az „emberét“ — agentia lesz minden pálinkás üzlet.

Csakugyan néhány előkelő fő ur kapott is meghívót alakuló gyűlésre Budapestre. — Ezek azonban csak immel-ámmal fogtak hozzá, el sem jöttek a kitűzött napra, úgy, hogy a londoni két ur, nagy osomag paksamétát hágyván számukra vissza — hazament.

Az iratok a terveket, az alapszabályokat és syndikatusi szerződést tartalmazták, hogy ezeket írják alá. Biz azok nem írták alá, már csak azért sem, mert azoknak az angol bankároknak, akiknek a részvéte némileg kezeség leendett a teljesen ismeretlen Barnato részére, az aláírása hiányzott, csak nyomtatásban ragyogott ott, no a papiros türelmes. Írtak Londonba: uram, uram, Barnato uram s a többi állítólagos társai, adjatok minden kétséget kizáró nyilatkozatot arról, hogy a bank a magyar üzletre szánt pénzt befizeti s önálló vezetését magyar igazgatóságra bizza. Így nyilatkozott az is, aki meg lett volna bizva a terjesztéssel s a már feltételeken aláírt 25,000 frtot is visszavonta.

Ez az üzlet „Angol nemzetközi bank és finansz társaság“ czimén tüzérkedett volna a világon mindennel, mi csak üzlet tárgya lehet, egyelőre a közvetítő urak részére az első részlet befizetésénél, a társaság megalapítása körül tanusított fáradsáimait illetőleg érdemeim jutalmául mint egy 600,000 frt foglalót kért.

Igaz, hogy az emberiség a történelemből nem igen tanul, ösztönszerűleg követi vele született természetének mystikus-magikus hajlamait s így minden iránt érdeklődik, ami csodás, titokszertű, ezt pártolni hajlandó még akkor is, ha rajt veszt, vigasztalván magát azzal: ki tehet róla, ha még a genialis terv is megbukik? Az ember nem láthat mindent előre. Mindent nem, az igaz, de hogy azt láthatja, amiről előtte, s ott sok a példa, az bizonyos: aki nem látja, vak, ha pedig vak vezető a világtalant, beleesnek a gödörbe mind a ketten.

Csak egy nagy példát idézek, — annak a híres és igazán lángeszű skót Lawnak a példáját. Elelte otthon Angliában játék, párbaj, fogság s épp most 200 éve, hogy megszökött onnan Franciaországba. Jó talajra talált: a szent hazafiság előtt lehetett-e kellemesebb

— Hat hónapja.

— Még soha sem láttam! . . .

— En láttam önt többször is, — felt gunyos mosollyal. — Hogy érzí egyébként magát? Persze jól, ugy-e? . . .

Valami gunyolódó jóakarattal csegett a hangjában.

— Dolgozik?

— Mindig.

— Azt hiszem az újságnál . . .

— Hogy tudja?

— Mondták. Meg van elégedve?

— Teljesen meg.

— Persze . . . könyvek, újságok . . . költészet . . . mindig nagy szenvedélye volt!

Rinaldó hallgatott, Julia sietve lépkedett tovább, úgy hogy neki is hosszabbakat kellett lépnie, ha nem akart elmaradni; a mivel erősen ráczátolt arra a hazug közönyre és hidegségre, melyet arca tettetett. Az asszony nyugodtan folytatá beszédjét.

— Nem akarja megnézni a lakásomat? — kérdé oly hangon, mint a ki nem fél az előítéletektől.

— Örömet — felelé, — de a férje? . . .

— A férjem nincs Milanóban. Ő mindig utazik. Nagyon derék fu különben. Igazán a jó szerencsém hozott vele össze. Mindenki azt mondja. Es nem féltékeny, tudja-e? . . . Szabad vagyok, teljesen szabad vagyok mellette. — Es . . . mondja csak, soha sem volt házota Silvaptianában?

— Nem.

(Folytatása következik.)

hir, mint az: egyesítsük Franciaországunk, meg a gyarmatainak összes óriási értékét, alapítsunk reá bankot s így bukassuk meg Angliát. Angliát bukva látni, hő vágya volt a francia hazafinak. Írtak alá veszett mód, hisz a nyereség is óriási lesz. A részvények egy éjen 500 forintról 10,000 emelkedtek! az igazgatóság már január 1-én (1720) 40 százaléktól osztalékot „hirdetett“, utóbb már 18 ezer lett a részvény. Ilyenféle mesterséges felhajtása a részvények árának, a Barnato-féle bank is; agiotage részvények, így irnak a nagy angol lapok is mind.

Ha nem mondom csalás, azt mondom, hibás az egésznek alapgondolata, mert kivihetetlen. — Boldogult Besze Jánosnak nagy terve is 1861-ben: „Szébb jövőnk kulcsa“, ily féle tévedés volt, de sokan hittek benne, miglen Jókai ezen czimen: „Szébb jövőnk kulcsa“, neveltségessé nem tette s ezzel örökre el nem temette.

Alapítani csak ott lehet, ahol van: reá alap, részvények és kivált bányarészvények alapnak be nem csempészhetők, mert apálydagály hullámzásainak vannak kitéve, — hullámzó alap? ilyet gondolhat az, akit, ha jó hiszemű, ami nem egészen bizonyos, a nagyzás hóbortja elvakít, midőn a központi agy véredényei túlbőven vannak táplálva.

HANTHÓ LAJOS.

IDÓJÁRAS.

Legnyomas: reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 763.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 9.7, délután 2 órakor C° + 15.3. Szél iránya és eröse: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter.

A kiszabadult mártírok

— Kegyelem a memorandistáknak. —

A minisztereink megígérte szilágy-somlyói beszédében, hogy a kormány kegyelemre fogja ajánlani az elítelt román agitátorokat a ígérteit be is váltotta. Hétfőn reggel jött meg Bécsből a király kegyelmet adó kézírata s az igazságügyminiszter táviró útján rendelte el azonnal, hogy a szegedi és vácozi államfogházból bocsássák szabadon a memorandum-pör elíteltjeit.

Mihelyt megérkezett a miniszter távirata, a fogházigazgatók maguk elé vezettették a szabaduló foglyokat s az alkalomhoz illő ünnepiességgel hirdették ki előttük, hogy a király kegyelme visszaadta szabadságukat.

A kegyelmet kapott mártírok szabadulásáról az alábbiakat jelentik.

Az aradi memorandisták.

Vác, szept. 16.

Az itteni államfogházba ma délután érkezett meg a belügyminiszter távirata, a mely tudtul adta, hogy a memorandum-pör elíteltjeit a királyi kegyelem szabadon bocsátotta.

A hét foglyot rögtön szabadon bocsátották. Névsoruk a következő:

C o m s i a Demeter, aki három évre;

M i h a l i Tivadar, aki két évre és hat hónapra;

S u c i u, Aurél aradi ügyvéd, aki egy évre és hat hónapra;

V e l i c i u Mihály kisjezői ügyvéd, aki két évre;

P a t i c i a Rubu, aki két évre és hat hónapra;

D o m i d e Geraszin, aki két évre és hat hónapra;

B a r c z i a n u Dániel, aki két évre és hat hónapra voltak elítélve.

A kiszabadultak öröme leirhatatlan volt. Egymás nyakába borultak, sirtak az örömtől és meghatottságtól. A lakosság is örömet nyil-

vánította az elítéltek családjával szemben, a kiket ittlétük alatt megszerettek.

Ma délután Szabó Antal pestmegyei főispáni titkár is ideérkezett, hogy az esetleges tüntetéseket megakadályozzák. Közbelépésre azonban nem volt szükség.

A kiszabadultak a délután folyamán bejárták a várost, amelyet most volt alkalmuk először megnézni. Idejövetelük alkalmával ugyanis zárt kocsihoz hozták őket és a tizenöt hónap alatt, amíg börtönben voltak, nem láthatták meg a várost.

A kiszabadultak nagy része már ma elhagyta a várost. Nehányan közülük, kézi táskával kezükben, gyalog vonultak ki a vasúthoz, az örvendező, vidám menet vonulását nagy tömeg nézte végig.

Erdekes a megemlézésre, hogy a kiszabadultak abban a naiv hitben vannak, hogy a megkegyelmezés tényét annak a találkozásnak köszönhetik, amely Ferenc József király és Károly román király közt ment végbe Ischlben a nyáron.

A kegyelmet a király 14-ikén írta alá. — Bécsből rögtön leküldték az igazságügyminiszteriumhoz, innen pedig táviratilag intézkedett a miniszter, hogy a foglyokat azonnal bocsásdák szabadon.

A jónaplós telegramm ma délután kettő órákor érkezett ide. Némely fogoly délutáni álmát aludta, mikor felkeltette a fogházor s felszólította, hogy azonnal menjen az igazgató irodájába. Balkey István igazgató felolvasta előttük a telegrammot s kijelentette előttük, hogy ettől a perctől fogva szabadok.

Az örvendezés híre valamennyiüket nagyon meglepte. Osszenéztek, egymásnyiknek meghatóságában és örömeiben könygült a szemébe. Azután hamarosan készültek, átvették azokat az írásokat, amelyeket magukkal hoztak az államfogházba s négy órára már mindenki szabad volt, künn az utcán, a honnan aztán ut vizs akármire, s amelyen vissza is lehet jönni, ha most megint olyan utra indulnak el, ahol tilos a járás. Nehányan, akiknek nincs itt a családjuk, azonnal a táviróhivatalba mentek hazaküldeni a nagy újságot, hogy: Szabadok vagyunk.

Este valamennyien Mihály Tivadar házában gyűltek össze vacsorára. Igazán örömben ragyogó arccal ültek körül a terített asztalt, szaporán, sokat beszéltek, mindenkinek volt elég mondanivalója. Az asszonyok örömeikben el-el sirták magukat. Az étel nem igen fogyott, inkább csak kóstolgattak mindent, s beszéltek mindenről.

Egy hírlapíró, aki a fővárosból ment le azért, hogy jelen legyen a kiszabadulásukon, szintén meghívták a vacsorához. Az persze szeretett volna hallani valamit arról is, hogy mit szándékoznak cselekedni a jövőben, de erről nem szívesen beszéltek. Az örömeiknek éltek. Mindössze Mihályi mondott annyit, hogy előre tudták, hogy kegyelmet kapnak s várták mindennap, hogy megérkezik a kegyelem.

— Szeretnék hinni — mondta — hogy ez a megkegyelmezés új korszakot akar jelenteni, örülnék, hogy ha a megkegyelmezés azt jelentené, hogy a magyarok és a románok közelednek egymáshoz s rövid idő múlva békés egyetértésben lesznek majd egymás mellett. Különben hagyjuk most a politikát.

Ma csak Patitia utazott el Vácra. A feleségéhez sietett föl a fővárosba. A többi még ott marad, amíg elintézik a dolgaikat. A kis nebulókat is újra ki kell venni az iskolákból s tovább vinni, mert ezt az esztendő már nem Vácra fogják át tanulni. Pedig van közöttük olyan is, aki határozott karriert csinált. A Burbanur kis fia most végzi be a harmadik elemi osztályt s első eminens lett a sok kis magyar fiu között. Comsia fiauskája is jól tanult.

A váci rendőrség nagyon aggodalmasan gondoskodott arról, hogy az esetleges elutazónak nehogy valami bántódása legyen. Megszállották és detektivekkel rakták tele a pályaudvart, de semmi szükség sem volt rá, mert a közönség rá se gondolt arra, hogy megkeresítse a kiszabadult foglyok első szabad percseit.

Különben azt az egyet, aki elutazott Vácra, maguk a rendőrök sem ismerték fel. Mikor a vonat már kirobogott a pályaudvarról, akkor mutatta meg nekik egy fogházor, hogy melyik kocsiiban utazott el Budapestre Patitia Rubin.

A fő-martírok.

Szeged, szept. 16.

Lukács László, Koroján és Rácz (Ratiu) már nem szívják a szegedi államfogház levegőjét; ma délután háromnegyed 2 órakor érkezett az igazságügyminiszter távirati rendelete, amelynek alapján az oláh államfogyokat szabadon bocsátották.

Megkegyelmeztetésük híre először Pázmány Dénestől hallották, aki a foglyokat meglátogatta, de megkegyelmeztetésüket csak a hét végére helyezte nekik kiállításba. A szabadító sürgöny váratlanul érkezett; egészen szűkszavú volt és csak azt jelezte, hogy a szabadítási rendelet már postán van, Lukácsot, Ráczot és Korojánt addig is bocsásdák szabadon.

Hatzinger fogházigazgató értesítette a főispánt és a rendőrkapitányt, Rainier főkapitány erre elment az államfogházba és egy külön szobából ő is tanuja volt a szabadon bocsátásnak, nézhette, amint a foglyok egymást ölelték és csókolták. A kapitány azért jelent meg, mert, tulzott aggodalmából attól tartott, hogy a kegyelmezés hírére tüntetések készülhetnek a városban. Ez azonban nem következett be; Szeged nyugodt, csendes maradt.

Hatzinger igazgató elsősorban Korojánhoz ment be, aztán Ratiuhoz és végül Lukácshoz. Mind a három rendkívül meg volt hatva Lukács azt kiáltotta:

— Eljen a király! Eljen a magyar kormány!

Ekkor jelent meg Lukács felesége és két leánya. A boldog ember eléjük kiáltott:

— Szabadok vagyunk!

Persze ölelkeztek, csókoltak.

Több magyar államfogy kinyitotta szobája ablakát és éljenzte a kegyelmet nyert kollegákat. Először Koroján távozott, aki hamarosan összecsomagolta holmiját, de otthagya a fogházban. Felkereste a Rácz-családot és elmondta neki, hogy az öreg Rácz szabad. Az öröm és hálaérzet meghatóan nyilvánult a nők viselkedésében. Mikor a 75 éves Rácz hazaérkezett, ujongva siettek elébe és becsergették, dédelgették.

Egy tudósító felkereste a sokat emlegetett agitátorokat. Megkérdezte tőlük, hogy mit gondolnak, mi hatással lesz a megkegyelmezés ténye a románok érzelmeire?

— Reméljük és rajta leszünk, hogy a legjobb hatással lesz, relett Koroján. Hiszszük, hogy ez a kegyelmi tény megnyitotta az ösvényt, amely a kibéküléshez vezet.

Jövendő maguktartására nézve kijelentették, hogy ők továbbra is küzdeni fognak a magyarországi románok helyzetének javítása érdekében és jogaiért, de a törvény keretében és az állam törvényeinek tiszteletben tartásával. A fogásot már megelégtették. Most is ragaszkodnak ahhoz, hogy jogosan jártak el, amikor a memorandumot Bécsbe vitték, jövőre azonban tartózkodni fognak az ilyenektől.

A három kegyelmet nyert államfogy Budapestre utazik, hogy a kormánynak megköszönje a kegyelmet. Azt is tervezik, hogy amennyiben a király Budapestre érkezik, kihallgatásra mennek, hogy ő felségének is megköszönjék a kegyelmet.

A Rácz-család nagy elismeréssel nyilatkozott a szegediek magatartásáról. Nagyon jól érezhették magukat a városban; soha egy szóval sem bántották őket, a cselédség is híven szolgálták őket. Szinte sajnálják, hogy távoznak. Tordán nem akarnak maradni, mert nem férnek meg jól a magyarokkal. Valószínűleg Nagyszebenbe mennek, ahol sógoruk, Tiller mérnök lakik.

Korojának Kolozsvárott ügyvédi irodája van, amely persze most nagyon hanyatlott. Lukács terveit a jövőre nézve nem lehet még tudni. Ma meglátogatta a fivére, aki aztán Bukarestbe utazott. Lukács is kikísérte a pályaudvarhoz. Onucz és Serban törvénytársai is velük voltak és nagyban ölelgették Lukácsot.

A szabadon bocsátott „martírok” délután számos táviratot adtak föl külföldre, különösen Romániába.

A rendőrkapitány ma polgári biztosokkal őriztette a memorandisták lakásait, de erre sem volt szükség, mert senki sem gondolt tüntetésre.

Tegnap délután az aradi pályaház telve volt martírváró pópákkal, akik nemzeti nagyjait jötték in flagranti üdvözölni.

Am a délutáni vonat nem hozott martírt; csupán az esti gyorsal érkezett meg Suci Aurél és Veliciu Mihály a kiket a város hatósága nevében Bartók Kálmán rendőrhadnagy fogadott volna, ha ugyan érkezésük egyáltalán figyelmet érdemelt volna bármely részről.

Tehát summa summarum: a martírok itthon vannak.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 16. —

Hőemelkedés. — Jelentékeny csapadék nélkül.

HIREK.

Szeptember 18. Szerda. Róm. kath. naptár: Tamás. — Protestáns naptár: Tamás. — Görög-keleti naptár (szeptember 6.): Csod. Mihály. — A nap két 5 óra 43 perccor, nyugszik 6 óra 6 perccor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költő-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

József főherceg Kisjenőről.

A bécsi „Fremdenblatt” László főherceg halála alkalmából érdekes apróságokat közöl. Ezekből bennünket, aradmegyeieket, leginkább érdekel József főhercegnek egy iróbarátjához intézett levele, melyben Kisjenőről emlékezik meg.

A kis-jenői vadászokat, amelyek most már olyan szomorúan emlékeztetessé lettek, a főherceg nagyon szerette. Egyszer így írt:

A kis-jenői vadászokat mindig utójára hagyom. Otthon vagyok, semmi sem zavar, az őserdők annyira hívogatnak. Huszadikán és huszonegyedikén két vadászat lesz, amelyet fiam rendez, csakis vaddisznóra és farkasra. Ilyenkor az én feladatomban az, hogy cigányaimmal a lelőtt vadakat felkutassam és kesekkel leteritsem. Ebben a költő Zrinyi Miklós példáját követem. A cigányok mint kopók szerepelnek és ilyen minőségükben bámulatosan megbízhatók.

Egy későbbi levelében úgy emlékezik meg Kis-Jenőről, mint egy veszedelmes lázfészekről.

Az idegen, aki nincs hozzászokva a vidékhez, itt nálam Kis-Jenőn a malárialázt kapja meg, ami veszedelmesebb a tifusznál. Sokaknak az erős kinin poron kívül nagyon használt a Besséde fils Marseille 9. boulevard des Corderies eucalypsin-je. Oláh parasztokat is gyógyítottam vele. Nagy élvezettel isszák tisztán, de vízzel hőlgyek számára is használható szer. Gyermekeimet nem érheti ez a baj, mert követik azt az óvórendszabályt, amely a keleten használatos, hogy tudniillik naplementétől napfölkelte után egy félóráig meleg ruhába burkolják magukat. Mikor leányaim nélkülem Dieppeben és környékén voltak, nem követtem ezt a szabályt és azóta minden esztendőben abban az időben megkapják az ott szerzett malárialázt, — a puszták és mocsarak leányai akik Kis-Jenőben mindig egészségesek voltak. Mantua sánczában, ahol minden ór, aki éjjeli vártán volt, lázba esett, ködben lefeküdtem, de mert egy báránnyal bélelt bundába burkolóztam, egészséges maradtam.

Kisjenőn, mint levelezőnk írja, Desseffy Sándor csanádi megye püspök rendeletére az elhunyt László főhercegért a napokban még egy rekviemet fognak tartani.

— Személyi hírek. Fábrián László főispán rövid tartózkodásra a Hegyaljára utazott. — Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester tegnap visszaérkezett Mezöhegyesről, hol a szárazéri társulat kösgyűlésén vett részt. — Justh Gyula orsz. képviselő tegnap Aradra érkezett, honnan kevés itt tartózkodás után Csanádba utazott birtokaira. — Goldis János nagyváradai gör. kel. helyettes püspök tegnap este Aradra érkezett.

— Arad jövő évi költségvetése. Arad szab. kir. város jövő évi költségvetését már elkészítette a főszámvevő, s azt a ma délelőtt 10 órákor megtartandó ülésén fogja tárgyalni a tanács. A költségvetés ugyan még nem teljes, mivel az iskolaszék még nem terjesztette be a tanügyi költségvetést, mind az által tételenként tárgyalható. A hármass bizottság a költségvetést valószínűleg szombaton fogja tárgyalni.

— Az adófelszólamlási bizottság működését f. hó 19-én, Nacshnébeli Ödön bizottsági elnök lakásán megkezdi. Felhívjuk erre az érdekeltek figyelmét.

— Az államvasutak új menetrendje. A magy. kir. államvasutak vonalain f. évi október hó 1-én lép életbe az új menetrend, melyből az alábbi, minket érdeklő részt közöljük:

A budapest-predeáli vonalon, a Budapest k. p. udvarról Aradon át d. u. 1 óra 55 perczkor induló illetve Budapestre d. u. 1 óra 10 perczkor érkező gyorsvonat a tövis-predeáli vonalon megszüntetettik.

Brassó és Predeal között a ostörtörtön, valamint ünnep- és vasárnapon közlekedő személyvonatok megszüntetnek.

A budapest-arad-tövisi vonalon az Aradról este 1 óra 25 perczkor induló és Radna-Lippára este 9 óra 14 perczkor érkező tehervonatnál a személyszállítás megszűnik; továbbá az ünnep- és vasárnapokon Aradról reggel 7 órákor induló és Radna-Lippára d. e. 8 óra 17 p. érkező, valamint a Radna-Lippáról este 8 óra 3 perczkor induló és Aradra 9 óra 19 perczkor érkező vegyesvonat szintén megszüntetettik.

Utóbbi két vonat megszüntetése folytán az Aradról reggel 6 óra 35 perczkor Tövis felé induló és az Aradra este 8 óra 55 perczkor Tövis felől érkező személyvonatoknál jelenleg fönálló azon korlátozás, hogy a szomszédos forgalmu menetjegyeknek használata Arad és Radna-Lippa között ünnep- és vasárnapokon, valamint a radnai búcsunapokon ki van zárva, érvényen kívül fog helyezettetni.

— Az iskolaszék ülése. Aradváros iskolaszéke, eddigi szokásától eltérőleg, rendes havi ülését ma, szerdán délután fél 5 órákor tartja, a mire annál is inkább felhívjuk az iskolaszék tagjainak figyelmét, mivel az ülésen választások lesznek.

— Az aradi első takarékpénztár tegnap délután igazgató választmányi ülést tartott Sarlot Domokos társulati elnök vezetése mellett. — Az ülésen kizárólagosan a Lukácsy Miklós lemondása folytán megüresedett vezérigazgatói állás betöltésével foglalkozott a mintegy husz megjelent választmányi tag és igazgató. A tegnap előtti napig még két pályázó volt a vezérigazgatói állásra: Eckerhart Ede, a takarékpénztár titkára és Ottenberg Tivadar az aradmegyei takarékpénztár első hivatalnok. — Tegnapelőtt azonban Eckhardt Ede pályázatát visszavonta és így a tegnapi ülésen az egyetlen pályázót, Ottenberg Tivadart választották meg vezérigazgatónak. Eckerhart Ede mint a takarékpénztár titkára fog ezután is működni, ezenkívül azonban az igazgatóság négyszáz forint fizetés felemelést szavazott

meg részére eddigi sikeres működéseinek elismerésül.

— A tegnapi czirkuszi előadás egyike volt a legfényesebbeknek melyeket a lovarda itt időzése alatt láttunk. A változatos, gonddal összeállított műsor mindvégig lekötve tartotta ama közönség figyelmét, mely utolsó zugig megtöltötte a nézőteret. A jól megérdemelt tapsokban sem volt hiány. Az igazgatót, Henryt minden fellépésekor zajos óvációk, tüntető tapsok kíséretében szóllították lámpák elé, s nem is érdemtelenül; mivel ő volt az aki ittműködése alatt bebizonyította, mikép becsületos törekvéssel, változatos előadásokkal sokkal inkább meg lehet nyerni a közönség rokonszenvét és pártfogását, mint üres reklamahajszattal. A társulat ma este tartja meg utolsó előadását, s mint halljuk a közönség ezalkalommal az igazgató mellett tüntetni szándékozik. Meg vagyunk arról győződve, hogy Henry igazgató jó emlékekkel távozik Aradról, de abban is bizonyosak vagyunk, hogy visszatérte esetén a közönség szívesen fogja őt és társulatát fogadni.

— Az anyakönyvvezetők „tiszteletdíja.” Az eredeti tervezet szerint nem minden anyakönyvvezető kapott volna az anyakönyvvezetésért díjazást s csak néhánynak állapítottak meg bizonyos összegű fizetést. Most értesíti a belügyminiszter Aradvármegyét, hogy minden anyakönyvvezető, a kinek fizetés nem lett megállapítva, 80—120 frt évi tisztelt díjat kap az állampénztárból s az összeget már folyósította is.

— Az aradi bejelentő hivatal rendkívüli sok teendőit kénytelen végezni, a lakásváltozások, s kérdezősködésekkel. Így a múlt hó folyamán a nevezett hivatalnál nem kevesebb mint 1254 lakásváltozást jelentettek be, míg a közönség egyes felek lakása után 1819 esetben tudakozódtak. A nagy figyelmet igénylő hivatal pontos vezetéseért kétségtelen dícséret illeti Rámer István rendőrhadnagyot, a bejelentő osztály főnökét.

— Az igazságügy köréből. A m. kir. igazságügyminiszter Deák Lajos nagyváradai kir. törvényszéki irnokot a gyulai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. A kaszai királyi ítélőtábla elnöke Frint Gyula m. k. ói kir. járásbírói díjas joggyakornokot, a kaszai kir. ítélőtábla kerületébe saját kérélmére áthelyezte.

— Sok az esküvő. Egy könyvomasos lap tudósító híre szerint az utóbbi hetekben rendkívül sok az esküvő a főváros templomaiban. Így például vasárnap is a Józsefvárosban nem kevesebb mint husz esküvő volt, ami állítólag már huszonöt év óta nem fordult elő. A közönség kényelmesebb része, úgy látszik, siet még a polgári házasság életbeléptetése előtt megházasodni, mert bizonyosan úgy gondolkozik, hogy kettős munka helyett jobb csak egyet végezni. Egyháziilag a jövőben úgy is meg fog esküdni a legtöbb szerelmes pár, így tehát október eiseje előtt megtakarítanak maguknak egy kis fáradságot a sietők. Az ultramontanok ebből a dologból egy kis politikai el-lenszenvre szeretnének következtetni, de előre is meg merjük jósolni a kedves fekete seregnek, hogy azok a szerelmes szívek, amelyek örök kötéssel akarnak egymáshoz fonódni, épúgy sietni fognak októberben és az utána következő hónapokban megkötni a házassági frigyét, mint azok a szerelmes párocskák, akik szívük vágya által ösztökélve, még október előtt sietnek fészket rakni.

— A városi közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délután négy órákor hitelesítették a Fábrián László főispán elnöklété alatt egybegyűlt, illetve kijelölt törvényhatósági bizottsági tagok.

— A város rosszal. Érdekes az a statisztika, mely 1887. óta kimutatja mindazokat, kiket Aradról a javítóintézetbe küldtek. Az említett év óta tízenkét egyén jutott Aradról javítóintézetbe. Ezek közül Kolozsvárra 6, Székesfehérvárra 2, Rákospalotára 2, végül Aszódra szintén 2. Ez évben három egyént

küldtek fel a javítóba, míg 1887. végétől 1890-ig senkit sem.

— A vérvád meséje. Ujra fölmerült és ismét kísértetni kezd a vérvád meséje egy magyar faluban. Garam-Kis-Salló hontmegyei faluban — mint írják — eltűnt egy hatéves leánya s mikor holttestét összevagdálva a Garam folyó egyik szigetén megtalálták, az elvakított nép a zsidó korcsmárost és hitsorsosait rituális gyilkossággal vádolta.

— Az esemény a következő: Napokkal ezelőtt az említett hatéves kis leányt zeilársorban levő édesapja elküldötte a falu korcsmájába pálinkáért. A reggeli órákban távozott el a gyermek s minthogy délig sem tért vissza, az apa utána sietett a korcsmába. Itt a korcsmárostól meglepetéssel hallotta, hogy a kis leány egyáltalán nem járt a korcsmában. Tüvé tette az egész falut s mialatt a gyermeket kereste, tűz ütött ki a községben. Babonás emberek, pletykázó vénasszonyok a zsidó korcsmárost kezdték gyanúsítani a leány eltűnésével s a tűzvészt is ezzel a mendemondával hozták kapcsolatba, azt hangoztatva, hogy a gyilkosok a nép figyelmének elterelése céljából gyújtották fel a községet. Négy nap mult el komolyabb következmények nélkül a korcsmáros és hitsorsosai felett, a midőn egy odaváló gazdaember a gyermekei figyelmeztetésére megborzádvá látta, hogy a kutyája egy gyermek kezét hozott haza és azt az udvaron rácsálja. Nyomban elküldött a szerenosetlen apaért, aki megnézte a kezét s úgy nyilatkozott, hogy az bizonyosan az ő kis lányának a keze. Nem szóltak senki-nek, hanem a kutyávil utnak indultak a leánya fölkeresésére. Az eb, mintha megértette volna gazdája szándékát, szimatolva sietett előre, átgázolt a falu határában levő Garam vízen s követőit egy kis szigetre vezette. A sziget belsejében a bokrok alá rejtve ott találták az eltűnt kis leány holttestét. A látvány vérfagyasztó volt. A kis leánynak a fejről meg a melléről nagy darabokban csüngött a bőr, mintha megnyzták volna. Karjának, lábának minden ere föl volt vágva s az a kar, a melyet a kutyánál találtak, a törzsről teljesen hiányzott és a holttesthez egészen hozzátartozott. Jelentést tettek az előjárásnak az esetről s legott értesítették a vámosmikolai büntetőjársbíró-ságot is. A vizsgálatot megindították s ma már a törvényszéki boncoláson is tul van a büntető-bíró-ság, a gyilkosoknak azonban nyomát sem tudták fölfedezni. Nagy igazgatóság uralkodik a garam-kis-sallói meg a szomszédos községbeni nép körében. A fölvi ágosaulatlan tömeg a zsidó korcsmárost és hitsorsosait gyanúsítja a gyilkossággal és a hatóságok, bármennyire iparkodnak megcozáfolni ezt a lehetetlen vádat, tanácalatlanul állnak, mert az igazi gyilkosokat a legtávolabbról sem sejtik. Minthogy a tömeg magatartása egyre fenyegetőbbé vált, a hatóságok együttes közreműködése következtében csendőrség szállt a megafalut és környékét, hogy a kedélyeket lecsillapítsa és a fenyegetett családokat az esetleges inzultusoktól megol-talmazza. A vizsgálatot folytatják.

HYMEN.

Bujdosó Pál, a m.-bánhegyesi állomás főnöke eljegyezte Vágó Pál, m.-bánhegye. tanító csinos és kedves leányát, Vilma-t.

GYÁSZROVAT.

† Hamedli Mariska elhunytáról vettük részvételt az alábbi gyászjelentést: Hamedli Ferencz és neje szül. Berze Katalin saját, ugy gyermekeik Gyula, Irén férj. Hízó Józsefne, vejök Hízó József, az elhunyt nagyanyja özv. Berze Jánosné szül. Kovács Katalin, unokája Ilonka, az elhunyt nagybátyjai Berze Sándor és Gyula, valamint számos más rokon és jó barát nevében is fájdalomtel szívvel tudatják fironn szeretett és felejtethetlen jó leányuk, testvérök, unokája, nagynénje és rokonuk Marikának, folyó hó 17-én, hajnali 3 órákor, életének 29-ik évében, rövid betegség után történt gyászos kimúltát. A boldogult hült tetemei folyó hó 18-án, délután 3 órákor fognak József főherceg-út 1. sz. alatti házból, a róm. kath. felsőtemetőben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő gyászmise-áldozat folyó hó 19-én, délelőtt 8 órákor fog a t. Minoritátyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Arad, 1895. szept. 17. Béke poraira!

SZINHAZ, IRODALOM, MÜVESZET.

* Az aradi színház igazgatója. A „D. H.” írja: „Tudvalevőleg a küszöbön álló saison befejezésével lejár Tiszai Dezsőnek a debreczeni színházra vonatkozó szerződése s a színház kiadása pályázatutján kerül ismételt döntés alá. A pályázók között, — mint a legmegbízhatóbb forrásból értesültünk — ott lesz Leszkay András arad-nagyváradi színház igazgatója is, akinek a vidéken a legjobb társulata van. Leszkay András pályázatának hírét örömmel regisztráljuk, s meg vagyunk győződve afelől, hogy az illetékes színházi bizottság vele fog szerződni. — Mint értesültünk, Leszkay András nem reflektál az aradi színházra, arra Tiszai Dezső pályázik.”

Eddig tart a debreczeni ujsághír. Mi magunk részéről úgy tudjuk, hogy Leszkay ragaszkodik Aradhoz, s a jövő ciklusra is meghajítja kötni a várossal a szerződést.

* Gál Gyula a vigszínházban. Az aradi színház egyik erőssége, Gál Gyula, akinél intelligensebb, nagyobb tehetségű és szorgalmasabb színész nem igen játszik most a vidéki színpadon, megváltik Leszkaytól, de még a vidéktől is. Tegnap írta alá a szerződést a vigszínházhoz, igen előnyös feltételek mellett s a hol mindjárt a megnyitáskor megkezdte működését.

* Színházi hírek. A bérlés aláírások, mint velünk Gonda tudatja, elég jól folynak. Már most tudni lehet, hogy az idei bérlés éppen olyan nagy lesz, mint tavaly volt; különösen a páholyok iránt van még mindig nagy érdeklődés. Eddig 14 új páholybérlő aspiráns várja a szeptember 20-át, amikor a régi bérlők joga majd lejár. Itt e helyen is tisztelettel értesíti Gonda az ő régi bérlőit, hogy valahogy meg ne feledkezzenek régi helyeikről szeptember 20-án déli 12 óráig, mint a színi jelentésben is jelezve van, mert azután tekintet nélkül kénytelen lesz az előjegyzőknek a régi bérlők helyeit kiszolgáltatni.

* „Uj Idők”. A napi sajtó elismeréssel tartozik egy olyan szépirodalmi képes heti lapnak, amely sikeresen küzd a külföldi hasonlirányú vállalatok ellen és szerencsésen elérte, hogy a „Gartenlaube” helyett ma már magyar hullapot találni minden művelt magyar asztalán. Ennek a fényes eredménynek alapja az volt, hogy az „Uj Idők” szerkesztősége a legkiválóbb magyar írókat és festőket tudta maga körül csoportosítani és azonkívül nagy súlyt fektetett az aktuális eredményekre is. A most megjelent 39. szám az elhunyt László főherceg emlékének van szentelve és sok érdekes képet, valamint jellemző adatot közöl róla. A novellisztikus részt Mikszáth Káimán, Herczeg Ferencz, Endrődi Sándor, Kenedi Géza és más neves magyar írók szorgáltatták. A kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

* Az 1848—49-iki Magyar-Szabadságharc története című nagy munkából most jelent meg a 44-ik füzet, a melyben Gracza György a trónváltozást mondja el igen érdekesen, számos új adat felhasználásával. A füzet egykorú képei a következők: Ihász Dániel ezredes hadilobogója. Ottinger Ferencz osztrák tábornok. Charivári Melyik az osztrák és melyik a magyar? Részlet az ácsii ütközetből. Blomberg Frigyes osztrák tábornok. Honvéd gyalogság hadi lobogója. Honvéd vadászok hadi löportartója. Trónváltozás 1848. decz. 2-án. Az aradi vár átadása 1849. jul. 1-én Herczeg Lichtenstein Ferencz, osztrák lovassági tábornok.

* „Magyar Leányok”. László főhercegről szóló „Magyar Leányok” most megjelent 39. számának első cikke. Szép elbeszélések vannak továbbá benne Tutsek Anna, Tábori Róbertné és Lányi Ernőné tollából, ismeretterjesztő cikkek Gyarmathy Zsigánétól és Tábori Róberttől. Varnay Emil kedves verset írt és a kézimunka rovat valamint a pompás képek szintén emelik a szám becsét. A „Magyar Leányok” előfizetési ára negyedévre 1 ft 50 kr. és a kiadóhivatal (Singer és Wolfner könyvkereskedése Andrássy-ut 10. sz.) kívánatra bárkinek ingyen küld, mutatványszámot.

TÁVIRATOK.

László főherceg halálához.

Budapest, szept. 17. (Saj. tud. táv.) Vécsy József br. főudvarmester Budapest fő és székváros közönségéhez ma a következő sürgőnyt intézte:

»Ezennel a fenséges családnak legmelegebb köszönetét tolmácsolom a ravatalra helyezett szép koszorúért.

A martirok — szabadlábán.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Hogy a Szegeden és Váczott szabadon bocsátott martirokra a megkegyelmezés ténye kedvezően hatott, azt távirati értesítés nélkül is elképzelheti mindenki. — E helyütt csak azt a hatást konstatáljuk, amelylyel a megkegyelmezés ténye a magyar politikai körökre van.

Kivétel nélkül minden politikai tényező az elismerés hangján regisztrálja a kormány ez elhatározását. Általános a vélemény, hogy a magyaroknak ez az előzékenysége okvetlenül üdvös hatással kell hogy legyen a nemzetiségi kérdésre. Ha nem úgy történnék, azért aztán a felelősség már nem a magyar nemzetet, hanem a románokat érne. A megkegyelmezést a tradicionális magyar politika folyamának tekintik, amelyet nem vezet a bosszu vágya s amely még az igazságos megtorlásban is nemes és lovagias marad.

Persze disszonáns hang akad ez uttal is. Természetesen az is egyetlen egy, — a néppárt kikiáltott organuma. Azt vallja mai számában, hogy a magyar kormány a király parancsára bocsátotta szabadon a foglyokat, s ha a király közbe nem lép, a foglyok foglyok még ma is. Hát legyen a hite szerint. Ez a hite is csak legföllebb annak bizonyítéka, hogy ez a néppárti főorganum — mennyire a magyar nép érdeke, igaza és szája ize szerint beszél!

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A kiszabadult memorandisták tanácskoznak fognak, hogy megköszönjék a kegyelmet elsősorban a királynak vagy táviratilag, vagy felíratilag, vagy pedig ha a király Budapesten lesz, személyesen köszönik meg. A kormánynak köszönetüket úgy tervezik, hogy összejönnek Budapesten és személyesen mennek Bánffyhoz és Erdélyihez.

A Badeni-kabinet.

Budapest, szept. 17. (Saj. tud. táv.) Badeni ma az osztrák kabinetnek immár véglegesen megállapított névsorát terjesztette megerősítés végett a király elé. Ezek szerint.

Badeni Kázmér gr. elnök és belügyminiszter;

Weltersheimb Jenő gr. honvédelmi miniszter;

Glausz Hugó br. eddigi külügyi osztályfőnök kereskedelemügyi miniszter;

Gautsch Pál br. közoktatásügyi;

Gleispach János gróf, az urakházának tagja és a gráci főtörvényszék eddigi elnöke igazságügyi miniszter;

Ledebur Hans gróf, az urakházának tagja földmívelésügyi miniszter;

Bilinski Leon lovag pénzügyminiszter.

Ezek szerint sem cseh, sem galicziai minisztert nem neveztek ki.

Badeni gr. utódja a galicziai helytartóságra még nincs kijelölve. Az új kabi-

net ténylegesítése csak október hóban fog megtörténni, még pedig akkor is csak a hó utolsó napjaiban, a mi csak Ausztriában fordulhat elő.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

Budapest, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Perczel ma kinevezte a Kisküküllő és Sáros megyei anyakönyvvezetőket, valamint Zemplén, Pozsony, Pest, Bácsbodrog és Liptó megyékben néhányat, és Kolozsvár város anyakönyvvezetőit.

A király utja.

Kis-Czell, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A király ma megérkezett, s óriási lelkesedéssel és nagy díszszel fogadták. — Reiszig főispán üdvözölte, melyre a király barátságosan felelt. Fogadtatások, beszédek nem lesznek, ellenben úgy hírlik, hogy Kolozsvárt; vagy Bánffy-Hunyadon fontos kijelentések várhatók, különösen a nemzetiségi kérdésben.

A román metropolita pásztor levele.

Nagyszében, szept. 17. (Saj. tud. táv.) A gör. kel. román metropolitának közlönye, a „Telegraful Roman” ma közlése a Román Miron érsek és Simonosán Leontin titkár aláírásával ellátott azon utasításokat, melyek a papsághoz és hívekhez intézve s az egyházpoltikai törvényekkel szemben az eljárást szabályozzák. Az utasítások husz pontban intézkednek a házasság megkötéséről, a vegyes házasságokból származó gyermekekről és az anyakönyvekről.

A román királyi pár Bécsben.

Bécs, szeptemb. 17. (Saj. tud. táv.) A román királyi pár ma reggel ideérkezett.

A bécsi községi választások.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) A mára kitűzött községi választások dominálják a hangulatot. A rendőrség megszerterjedő óvintézkedéseket tett, hogy az esetleges és előrelátható rendetlenségeknek lehetőleg elejét vegye. A szavazás megkezdődött, de figyelemreméltóbb incidensről idáig a rendőrségnek nincs tudomása.

Bécs, szeptember 17. (Saj. tud. táv.) Idáig a községi választások eredménye még kétséges. Az antiszemita elképzelhető erőfeszítéssel dolgoznak jelöltjeik érdekében, s azt híresztelik, hogy tizennégy kerületben többségük feltétlenül bizonyos. Nagyobb rendezavarásról nem érkezett jelentés.

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedelmi- és iparkamaránk ülése.

— Meghívás. —

Az aradi kereskedelmi és iparkamara folyó évi szeptember hó 24-én, azaz kedden délután 5 órakor saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a t. kamarai tag urak tisztelettel meghívotnak.

A napirend tárgyai:

I. Elnöki közlések.

II. Titkári jelentés.

III. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata, melyben véleményt kér a vésnöki iparnak a képesítéshez kötött mesterségek közé sorozása tárgyában.

IV. Ugyanazon miniszter ur leirata a békésmegyei Vésztő község piaci helypénzszabályzatának véleményezése iránt.

V. Ugyanazon miniszter ur leirata, mely-

nek: kacsán a „Magán biztosítási vállalatokról” szóló törvényjavaslat tervezetét véleményezés végett leküldi.

VI. Hunyadvármegye alispánjának megkeresése Szászváros város által

a) vendéglő, korcsma és kávéházi iparokról.

b) a házaló-kereskedés eltiltása tárgyában,

c) a piacrendőrség gyakorlása tárgyában alkotandó szabályrendeletek tervezetének véleményezése iránt.

VII. Csanádvármegye alispánjának megkeresése a makói országos kirakó vásárnak két napra leendő kiterjesztése tárgyában.

VIII. A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata a 20 forinton alóli kereskedelmi követelésekre vonatkozólag létrejött kuriai döntvény ellen teendő felterjesztés érdekében.

IX. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara megkeresése a vándoripar és utazóügy-nökök hatáskörének szabályozása czéljából tervezett országos kongresszus tárgyában.

X. A kassai kereskedelmi és iparkamara átirata, melylyel a Kassa város által alkotott terményvásári szabályrendeletet tudomás-vétel végett megküldi.

XI. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara megkeresése azon felterjesztésének pártolása tárgyában, melyet a katonai szolgálatban lévő iparos-íjakkak az ezredéves kiállításra küldése érdekében a kereskedelem-ügyi miniszter urhoz intézett.

XII. A soproni kereskedelmi és iparkamara megkeresése az áruforgalmi statisztikai adatszolgáltatást szabályzó miniszteri rendelet némely intézkedéseinek módosítása iránt tett felterjesztésének pártolása tárgyában.

XIII. A pécsi kereskedelmi és iparkamara meghívása az október hó 6-ikán Pécsen tartandó első kamarai országos értekezletre és a pécsi kamara házfelavatási ünnepélyére.

XIV. Bauer Gyula kamarai beltag indítványa a dohánytőzsdék vasárnapi munkaszünete tárgyában.

XV. Stern B. és társa kunágotai lakosok kérvénye a kunágotai he. piacczokon az idegen iparosok árulhatási jogának korlátozása iránt.

XVI. A szászvárosi előlemezési egylet kérvénye a „Szövetkezetek-ről” szóló törvénytervezet felől készített véleményének elfogadása és felterjesztése tárgyában.

Aradon, 1896. szeptember 17-én.

A KAMARAI ELNÖKSÉG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

- Gyenes és Balog özég jelentése. -

Budapest, szeptember 17.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv mérsékelt volt és az irányzat csendes lett. Elkelt 30000 mm. teljes tartott napi áron.

Table with columns: Tiszavidéki, mássa, kilogramm, ft. Lists various grain types and their prices.

Határidőüzlet: Amerikából némi leg lanya árufolyamokat jelentettek, ennek dacára nálunk szilárdabban indult az üzlet búzára, és tengeriben a közepes forgalom mellett szilárdan is zárultak.

Zárul 12 órakor:

Table with columns: Osi buza, Buzs május-juniusra, Tavasszi rozs. Lists grain prices.

Table with columns: Osi rozs, Tengeri május-juniusra, Tengeri július-augusztusra, Tavasszi zab, Osi zab, Repoze. Lists various goods and their prices.

Külföld: New-York búzára 1/4-1/2, tengerire 1/8-7/8 lanyhább, Chicago: búzára 5/8-3/4, tengerire 1/8- lanyhább. Páris csendes, London és Liwerpoo változatlan.

Ertéktőzsde: A tegnap tetemesen ellanyhult üzlet ma némi szilárdsággal indult az üzlet közepes forgalom mellett ugyise zárultak.

Zárul 12 órakor:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasut, Rima-Murányi, Lombard. Lists financial instruments and their prices.

Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása.

Szállított 1896. szept. 1-től 15-ig 25,514 személy, bevétel 2483 frt 60 kr. Szállított 1894. szeptember 1-től 15-ig 23538 személy, bevétel 2297 frt 05 kr. 1895. január 1-től szállított 2297 frt 05 kr. 1895. január 1-től szept. 15-ig 317466 személy, bevétel 31296 frt 95 kr. Szállított 1894. január 1-től szept. 15-ig 321,274 személy, bevétel 31,510 frt 95 kr. Szállított 1895. szept. 1-től 15-ig 3650570 kilogramm teher, bevétel 1617 frt 88 kr. Szállított 1894. szept. 1-től szept. 15-ig 3545490 kilogramm teher, bevétel 1818 frt 05 kr. Szállított 1895. jan. 1-től szept. 15-ig 44918130 kilogramm teher, bevétel 20304 frt 58 kr. Szállított 1894. jan. 1-től szept. 15-ig 56011540 kilogramm teher, bevétel 24,302 frt 15 kr.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1895. évi szept. hó 16-án. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —. —. krig. Öreg közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) —. —. krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 55.-56. krig. Fiatal közép (páronként 251-320 krig súlyban) 55.-56. krig. Fiatal könnyű (páronként 250 kgr. terjedő súlyban) 56.-57. krig. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgron felüli súlyban) —. —. krig. — Közep (páronként 220-280 kgr. súlyban) —. —. krig. — Könnyű (páronként 220 kgrig terjedő súlyban) —. —. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgron felüli súlyban) 54.-55. krig. Közép (páronként 220-260 kilogramm súlyban) 54.-55. krig. — Könnyű (páronként 220 kgrig terjedő súlyban) 55.-56. krig. Sertés létszám 1895. szept. hó 18-án volt készlet 26499 darab. 1895. szept. hó 14-én felhajtott: — darab. 1895. szept. 15-én elszállított 61 db. 1895. szeptember 16-án maradt készletben 26488 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Kellemesebb.

Budapesti gabnatőzsde.

- Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. -

Budapest, szeptember 17. d. u. 5 óra.

Table with columns: Buzs bánási új, Buzs tiszavidéki, Buzs pestvidéki, Buzs fejeármegyei, Buzs bácskai, Rozs új, elsőrendű, Rozs új, másodrendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bánási új, Tengeri másnévű, Káposzta-repce bánási, Köles, Buzs március-április, Buzs szeptember-október, Buzs május-június, Rozs szeptember-október, Tengeri május-június, Tengeri július-augusztus, Tengeri októberre, Zab március-április, Zab szeptember-október, Káposzta-repce augusztus-szeptember 1894. Lists various goods and their prices.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1896. szeptember 17.

Table with columns: Magyar aranyjáradék 4%, Magyar koronajáradék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut 1876., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény. Lists financial instruments and their prices.

Table with columns: Magyar nyerelemény-sorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjáradék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Koronajáradék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonkor), Weitzer János gép- és waggongyár részvény. Lists various financial instruments and their prices.

Szezálet.

- Szeptember 17. -

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52 forint 25 krajczár. kicsinyben 52 forint 75 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

- Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. - Bécs, 1896. szeptember 17.

Table with columns: Magyar koronajáradék %, Magyar hitelrészvény, Osztrák hitelrészvény, Anglóbank részvény, Laenderbank részvény, Bécsi bankkegyesületi részvény, Osztrák államvasut részvény, Déli vasut részvény, Osztrák északnyugati vasut részvény, Osztrák északnyugati (Elbevolgyi) részvény, Budapesti villamos városi vasut részvény, Salgó-tarjányi részvény, Rimamurányi részvény, Brassói kőszénbánya részvény, Dunagőzhajózási részvény, Lloyd-társulat részvény, Alpési bányarészvény, Union, Török sorsjegy. Lists various financial instruments and their prices.

LÉGTÜNETI ÉSZLELEK.

Table with columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben, Hőmérséklet C°, legmagasabb, legalacsonyabb. Lists weather data for various days.

Table with columns: Hó és nap, Szél iránya, Sebesség, Felhőzet általában, Csap. mm., Észrevétel. Lists weather observations for various days.

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1895. évi szeptember hó 17 én reggel 7 órakor észlelt viz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén.

Table with columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet C°, Időjárás, Vizállás cztimétr., Jégvastagság cztimétr. Lists water level and weather data for various stations.

A + jel a 0 feletti hőmérséklet és vizállásokat jelöl. A - jel a 0 alatti hőmérséklet és vizállásokat jelöl. Arad, 1896. szeptember 17.

A. a. kir. felyammernöki hivatal.

IDEGENEK NEVSORA.

- Szeptember 17. -

Fehér Kereszt szálloda: Szinger Gyula kereskedő, Budapest. Baumgarten Károly kereskedő, Budapest. Egri Adolf kereskedő, Nagyvárad. Wássonvi Henrik magánzó, Szeged. Zudor Béla magánzó, Szosád. Royen V. magánzó, Verseck. Nader szálloda: Haunkenberg László gyógyszerész, Kurtios. Haffner Gyula malom tulajdonos, Szászváros. Krausz Ignác regalebélő, Jászahely. Weisz Ignác kereskedő, Sajtény. Három Király szálloda: Bauer Mór kereskedő, Vársárhely. Groza János esperes, Almas. Popovits Miklós lelkész, Rápa. Miolescu János esperes, Kikinda. Vasuti szálloda: Grünzweig Miklós jegyző, Lippa. Slenczel A. Vilmos állomás felvigyázó gyakornok, Békés-Csaba.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

18929/1895.

Hirdetmény.

Figyelmeztetek az egyes házak tulajdonosai, hogy a ház összekötöttéseknél a csatornázási hálózattal való összekapcsolása és a csatorna elzáró készülékeinek eltávolítása mindaddig megengedve nincs, míg az illető kerületben az ejector állomás működése ki nem próbáltott.

Az egyes ejector állomások kipróbálásának megtörténtét hirdetmény útján fogjuk közzétenni.

Arad, 1895. szept. 2.

A városi tanács.

19757/95.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a n. m. cs. és kir. külügyminiszter úr értesítése szerint vágómarháknak az osztrák-magyar monarchiából Bajorország, Aschaffenburg, Kitzingen, Ludwigshafen, Münchberg, Speyer és Wunsiedel és a badeni nagyhercegség Rastatt városába való bevitele további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. szept. 12.

A városi tanács.

17010/1895. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tesszük, hogy a hadsereg lősükségletének kiegészítése céljából 1895 évi október hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Aradon az országos vásártéren a m. kir. honvéd lovas laktanyával szemben katonai lővászár fog tartatni melyen csakis maguktól a tenyésztőktől vásároltának meg a katonai célra alkalmas lovak.

Felhívjuk mindazon lótenyésztőket kik lovaikat értékesíteni akarják, hogy a fent megjelölt helyen és időben lovaikkal megjelenjenek.

Arad 1895. évi augusztus hó 10-én.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,28	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lőkősháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,59
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Gyorok	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,18	6,18	—
Tótvárad	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,53	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	—	11,30	11,40
	délután	éjjel	éjjel	

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	8,19	1,35
Gyulafehérvár	3,58	4,04	2,13
Piski	5,07	6,05	3,57
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvárad	—	8,37	4,20
Berzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,38	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Gyorok	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59
	délután	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,37
ARAD érkezik	9,10	8,42
	este	este

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,48	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39
	délután	délut.	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55
	délután	délután	éjjel

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,03
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székkudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,00
Elek	5,33	3,20
Ottlaka	5,48	3,33
Sikló	5,56	3,47
Székkudvar	6,08	4,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES indul	8,00	7,00
Kamarás-major	8,12	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovács-háza	8,43	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA indul	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovács-háza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15
	reggel	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	4,15	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battoya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,23
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,23	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,35	8,20
Kis-Zombor	8,38	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40
	délután	délut.	este

Szeged—Arad.

	este	d. u.	este
SZEGED indul	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,33	4,28	5,23
Nagylak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,59
Tompa	9,05	6,37	7,13
Battoya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,23	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54
	este	este	délután

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ötvönes	6,57	5,29	13,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,13
Muszka-Magyarád	8,02	6,30	2,29
Pankota	8,15	6,41	2,51
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19
	délután	este	

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,58	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,12	7,03
Borosjenő	5,51	4,09	7,33
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,03	9,30
Muszka-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ötvönes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,43
	délután	este	délután

Borosjenő—CsERMÖ.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
CsERMÖ érkezik	10,07	8,20
	délután	este

CsERMÖ—Borosjenő.

	reggel	délután
CsERMÖ indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,10
	reggel	délután

Borossebes—Mányháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul	10,13	é. 2,13
Dézna	11,03	2,00
MENYHÁZA	é. 11,45	in. 1,25
	délután	délután

A borossebesi uradalomhoz tartozó monyásai, ravnai, nadalbesti és kroknai községek határában lévő erdőrészekben

a bükk makkoltatás

folyó évi szeptember hó 23-án délelőtt 11 órakor a borossebesi uradalom felügyelői hivatalban tartandó nyilvános árverésen ki fog adatni.

Ajánlatok is elfogadtnak.

Bővebb értesítést az uradalom pénztári hivatala ad.

1001.

Az uradalmi felügyelőség.

Vinga r. t. város tanácsától.

3969/l. 1895. szám.

1007

Hirdetmény.

Vinga r. t. város közönségének tulajdonát képező nagyvendéglő, park és pusztai korcsma épületei, hozzá tartozó mellékhelyiségei **1895. évi október hó 10-én** a városház tanácstermében délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján 1896. évi január 1-től 3 egymásután következő évre bérbeadni fogják.

Az árverési feltételek a hivatalos órák tartama alatt a polgármesteri hivatalban betekintheők.

Vingán, 1895. évi szeptember 12-én.

Schäffer József

h. polgármester.

Az aradi járás fősolgabirájától

4547/895.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye aradi járásba kebeleztet Mikalaka községben a községi jegyzői állás lgyógyíthatatlan betegség által okozott szolgálati képtelenség következtében történt felmentés folytán üresedésben jövőn anélkül választás útjából betöltésére az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a alapján pályázatot nyitok.

Felhivom ennéfogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhatják, hogy 1883. évi I. t. cz. 9 §-ában körülírt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi szeptember 27-én d. u. 5 óráig** adják be, mivel e későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás **folyó évi szeptember 28-án d. o. 10 órakor** Mikalakan a községházánál lesz megtartva.

Arad, 1895. szeptember 10.

Ortutay Gyula.

898.

fősolgabíró.

Hirdetés.

Alólírt hegykapitányság részéről köz-hírré tétetik, miszerint Magyarát község székházánál **f. hó 22-én d. o. 10 órakor** hegyszék fog tartatni, melyre a magyar-rádi szőlőbirtokosok tisztelettel meghívattak.

Tárgyai:

1. Az ideai szüreti határidő megállapítása.
2. Az 1896. évi költségvetés előirányzat tárgyalása és megállapítása.
3. A hegyközség újja szervezése tárgyában tanácskozás.

Magyarát, 1895. évi szeptember 13.

1006.

Hegycapitányság.

722/1895 g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az aradi hetipiaczokon és az országos vásárokon felállított laczikonyhákban a bor, sör és égetett szesz italok kimérési jogát 1895. uovember 1-től 3 egymásutáni évre bérbeadása iránt **folyó évi szeptember hó 23-án d. o. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási ár 320 forint évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekintheők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 16-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

ad 791/1895. sz.

1009

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 1895. évi szeptember 4-én kelt 54818/V—2. sz. rendelete alapján a krassó-szörénymegyei Osztrov község menti megrongált Maros partvédmű helyreállítását célzó munkálathoz szükséges 310.41 m³ földfeltöltés és 294.89 m³ kőanyag termelése, szállítása és beépítésének vállalati uton való végrehajtásának biztosítása céljából az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Rákóczy-utca 23. sz.) **folyó évi október hó 6-án d. o. 8 1/2 órakor** tartandó zárt ajánlati nyilvános versenyárgyalás fog tartatni.

A vállalat szabályozó szerződés tervezete, az általános és részletes építési feltételek, előméret és tervek, úgy nemkülömben az ajánlati feltételek az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekintheők.

Arad, 1895. évi szeptember hó 15-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

697/1895. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a tűzrészégi laktanya épület nagyobb és kisebb pinczehelyiségeinek bérbeadása iránt **f. o. szeptember hó 23-án 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási-ár 170 frt évi bér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekintheők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi szept. hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

Magyar kir. államvasutak.

115554/95. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a f. 1895. év folyamán visszanyert és még visszanyerendő pályafentartás és vágány építési célokra már nem használandó mintegy 370 tonna különféle ócska aczélsin, mintegy 2260 tonna belföldi ócska vassin és mintegy 2000 tonna külföldi ócska vassinek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet, kikötötték azonban hogy a m. kir. államvasutak részéről ezen mennyiségekre nézve — melyek korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek — semmiféle kötelezettség nem vállaltatik s hogy a vevő az 1895. év végéig tényleg rendelkezésre álló mennyiségeket tartozik a felajánlott egységárakon átvenni.

Ezen sinek a m. kir. államvasut valamely állomásán bérmentve kocsiba rakva és hivatalból lemászálva azon részmenyiségekben bocsátatnak a vevő rendelkezésére, a mint azok az ügylet megkötésekor készletben vannak illetve az év végéig a pályából visszanyeretnek.

A folyó év november hóban rendelkezésre álló készlet a vételár előzetes lefizetése mellett legkésőbb f. évi december hó 25-ig, a december hóban visszanyert sinek pedig legkésőbb 1896. évi január hó végeig feltétlenül átveendő.

A sinek minden kötelezettség nélkül az egyes darabok szelvényére és minőségére adatnak el, a sinek hosszát illetőleg megjegyzetik, hogy csakis öt meteren felüli hosszal bíró darabokra vállaltunk kötelezettséget, miért is oly ajánlatok, melyek határozott hosszakat vagy szelvényeket kötnek ki, figyelembe nem vétetnek.

Kikötötték, hogy minden ajánlattevő ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

Az ajánlat részmenyiségre is tethető.

Az ajánlattevő a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve kötelezőknek elismerni a m. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása itánt 129381/91 sz. a fennálló általános feltételeit, a melyeket 15 kros magyar bélyeggel és aláírásával ellátva, ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételek 15 krért a nyomtatványtártól megszerezhetők. Vidéki megkeresésekre pedig 15 kr. és megfelelő postabélyeg bekezdése ellenében megküldetnek.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár (számmal és betűvel) végre az idézett feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozők, hogy kellően lepecsételt s egy 50 kros m. kir. bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat ócska sinek megvételére 115554/95. számhoz” 1895. évi október hó 10-én déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. emelet) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénz képen az ajánlott egységár szerint kiszámított érték összeg 5%-a október 9-én déli 12 óráig tőpénztárunknál készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező ajánlatok, ugyszintén olyanok is melyek az előírt feltételek nélkül érkeznek és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébként a m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlott árra, szabadon választhasson, hogy az ajánlott mennyiségből az egyes ajánlóknak tetszés szerinti részmenyiségeket is engedhessen át s végre, hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is teheszen.

Ha ajánló csak a kiírt egész mennyiségre vagy annak bizonyos meghatározott részére kíván ajánlatot tenni, ezt ajánlatában határozottan kifejezni tartozik.

Budapest, 1895. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

